Taxon Hedera helix

Název taxonu	Hedera helix
Vědecký název taxonu	Hedera helix
Jména autorů, kteří taxon p...	Linné (1753)
Český název	břečťan popínavý
Synonyma (zahradnicky pou..	Hedera tessellata Hort.ex Carr.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. chrysophylla Hibberd
Nadřazená kategorie	Hedera

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holarktická květenná říše, Atlanticko-eurosibiřská oblast a Mediterránní oblast
Biogeografické regiony - po..	téměř po celé Evropě (s výjimkou Skandinávie) a přes Malou Asii do kavkazského podhůří

Zařazení

Fytocenologický původ	etalofyt, petrodofyt - smíšené listnaté lesy, zarostlé sutě a skály, staré zdi, na slabě kyselých až neutrálních půdách, tzpravidla do 600 m nm.
Pěstitelská skupina	Liána, Interiérová rostlina okrasná listem a Liána stálezelená
Životní forma	Fanerofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	liána až 20 m vysoká, v juvenilních stadiích popínavá, v adultních s výhony odstálými, s hrubou texturou
Kořen	adventivní, na stoncích hřebeny kořenů přísavných
Výhony	popínavé nebo plazivě přepadavé, v mládí hvězdicovitě vločkované, dřevnatějící, spirálně nebo dvouřadě olistěné
Listy	řapíkaté, juvenilní zpravidla dlanitě pětilaločné (množství odrůd s listy velmi proměnlivými), adultní kosníkovité a celokrajné, záhy olysávající, temně zelené s bělavou nervaturou
Květenství	v hroznech seskládané okolíky
Květy	oboupohlavné, hvězdicovitě pětičetné, zelené nebo nazelenale žluté, kalichy redukovány v zoubkaté prstence
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	okrouhlé modročerné bobule velikosti hrachu

Semena	ledvinitá, bělavá
Možnost záměny taxonu (+..	často zaměňována s H. nepalensis K.Koch (rhombické anebo staženě laločnaté listy s vyniklou bledou nervaturou větvící v nápadně sevřených úhlech: skupina ´Corrugata´), příležitostně s jinými drobnolistými druhy
Dlouhověkost	dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Srpen
Konec doby kvetení	Říjen

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - stín	✓
Faktor světla - poznámka	přizpůsobivá, optimum 16-24 klux (anebo více, nutno však zabránit přehřívání listů - kompromis!), zakořeňování řízků 8-10 klux, srůstání roubů nanejvýš 4 klux; 1.6-2.4 klux pro dlouhodobé udržení kvality v bytech (některé kultivary tolerující i 0.8 klux)
Faktor tepla	produkce: množení pestrolistých odrůd 16°C-20°C, u zelených postačí 12°C-20°C; po prokořenění 16°C-20°C (za vysoké insolace do 26°C, ne však přes 30°C), u pestrolistých odrůd ne pod 14°C - stagnace růstu!
Faktor vody	mesofyt - nepříliš vysýchavý substrát, RVV alespoň 40-60%
Faktor půdy	nejlépe v rašelině s borkou (vododržnost 50-70%) s pH 5.5-6.0 a EC do 2.5 mS.cm (množení 1.0-1.5 mS.cm)
Faktor půdy - vápnostřežný	✓

Agrotechnické vlastnosti a požadavky

Podnož	× Fatshedera lietzei Guill., dříve také Fatsia japonica Decne & Planch. (pomalý růst, snížená affinita, ale kvalitnější)

Užitné vlastnosti

Choroby a škůdci	početné deuteromycety (Colletotrichum, Rhizoctonia, Aulographum, Pythium, Trochila, Nectria, Mycosphaerella, Lophiotrema, Alternaria, Meliola, Thyridaria, Hyalorbilia atd.); ze škůdců svilušky (Tetranychus, Calepitrimerus), třásněnky (Dendrothrips, Eupoecilia, Kissophagus), štítenky (Coccus, Filippia, Chrysoperla, Chrysomphalus), háďátka (Meloidogyne) a další
Doporučený spon pro výsad..	produkce rostlin řízky v 8 cm cca 120 hrnků /m2, po čtyřech

týdnech povolování k 80 ks /m2; po přehrnkování do 11 cm 50 hrnků /m2, větší pětiměsíční rostliny před expedicí cca 36 rostlin /m2; roubované na Fatshedera v 12-14 cm hrnkách 16-24 rostlin /m2

Množení

Množení	Řízkování, Vrcholové řízky, Osní řízky a Roubování - Za kůru
Množení - poznámka	jen dobře vyzrálé řízky - vrcholové často problematické; stromkové formy - dopěstování podnoží (×Fatshedera) cca 16 týdnů
Mezihrnky	8 cm hrnky (pro miniplanten i konečné) nebo sadbovače (zakořenění řízků po 5-6 v hrnku)
Konečné hrnky	10-12 cm hrnky; větší a roubované rostliny také v hrnkách 14 cm nebo větších
Květní tvorba	exaktní data nejsou známa, pro produkci jsou nicméně bezvýznamná
Doba kultivace	menší rostliny v 8 cm hrnkách jen asi tři měsíce, větší v 11 cm hrnkách 5-6 měsíců, roubované až 10 měsíců (včetně dopěstování podnoží)
Odrůdy	stovky odrůd lišících se vzrůstem, velikostí, tvarem a vybarvením listů: zelenolisté ´Deltoidea´, ´Conglomerata´, ´Crenata´, ´Cambwoodiana´, ´Digitata´, ´Helvetica´, ´Montgomery´, ´Boskoop´, ´Gavotte´, ´Crispa´, ´Baltica´, ´Pittsburg´, ´Sella´, ´Rusla´, ´Shamrock´, ´Patricia´, ´Gulla´, ´Frida´, ´Brokamp´atd; žlutě variegátní ´Golden Colibri´, ´Goldchild´, ´Goldherz´; bíle variegátní ´Maculata´, ´Williamsiana´, ´Ester´, ´Eva´, ´Chester´, ´Glacier´, ´Helwig´, ´Susanne´, ´Jubilee´, ´Tonny´, ´Kolibri´, ´Reindun´, ´Cecilia´, ´Adam´, ´Ivalace´ a mnohé další

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník

Ostatní

VBN statistiky	2010: 3.5 mil.prod.rostlin s obratem 5.2 mil.eur (Schefflera celkem) - mezi hrnkovými květinami na 49.pozici; 2005 Schefflera "overig" 667 tis.prod.hrnků, z toho 429 tis. elegantissima "overig", ´Castor´ a ´Bianca´ 155 tis.prod.hrnků (celkem elegantissima 525 tis.eur)
Poznámka	molekulární data (Plunkett & al.,2009) nepodporují spojení

Dizygotheca s rodem Schefflera (viz Lowry & al.,1989); recentně Lowry & al.(2012, v tisku) spojují "pacifické schefflery" s rodem Plerandra

Odkazy

- Stahn B., Kühn J., Kaufmann H.G. (1987): Grünpflanzen in Tabellen und Übersichten. VEB Deutsch.Landwitschaftverlag, Berlin -- Lowry P.P., Miller J., Frodin D.G. (1989): New combinations and name changes for some cultivated tropical Old World and Pacific A